

Døde sjeler i titteskabet

Verdenspremière for Pär Lagerkvist på Black Box Teater i en usedvanlig sjarmerende forestilling.

Teater

Det Eviga Leendet

Basert på Pär Lagerkvists prosafortelling
Black Box Teater

Première 17. november, spilles 19. og 24. – 28. november

Idé: Fredrik Hannestad, Saila Hyttinen og Anders Mossling

Regi: Fredrik Hannestad

Scenografi: Signe Becker

Lyd: Per Platou

«Det var en gang några döda, de satt samman någonstans i mörkret, var visste de inte, kanske ingenstans, de satt och pratade för att få evigheten till at gå.»

Med disse ordene åpner *Det Eviga Leendet*, en fortelling hvor Pär Lagerkvist leker med forestillingen om et liv etter døden, limbo eller skjærsilden. Men kanskje først og fremst livets egen (u) virkelighetskarakter. De døde riser på hodet og åker seg over de levendes hovmod og selvgodhet: «dom innbiller sig att det är på dem alt beror.» Ja, det er nesten som å høre gamle som beklager seg over dagens ungdom, slik gamle i generasjoner har gjort.

Fra forestillingen *Det Eviga Leendet* på Black Box Teater. FOTO: BLACK BOX TEATER

le som beklager seg over dagens ungdom, slik gamle i generasjoner har gjort.

Talende. På Black Box Teater har Verk Produksjoner rigget opp en klassisk titteskaps-scene, med et bølgende rødt fløyelstepp og gullsnorer. Svensktalende Anders Mossling gir startsignal til de tre andre skuespillerne, som illuderer døde, ser seg tilbake og forteller om sine liv. Deriblant mannen som har tilbrakt et helt liv under jorden, som vakt på ett av storbyens offentlige toaletter. Da han tok jobben, tenkte han på det som en overgangsfase, før han oppdaget sitt riktige kall. Men slik ble det altså ikke.

Fortellingen gir et talende uttrykk for Pär Lagerkvists humoristisk flerbunnede stil, som ikke minst Anders Mossling fanger opp suverent.

Verk Produksjoner har gjort seg bemerket med sine oppsetninger av Finn Iunker, blant annet *Ifigeneia* og *Dealing with Helen*. Stykker som har vært av utpreget litterær karakter, men som også har undersøkt og lekt med teatrets konvensjoner i sin omgang med greske klassikere.

I *Det Eviga Leendet* gir bruken av titteskaps-scenen og en revy- eller vaudeville-dramaturgi tilsvarende anledning til metateater. I Pär Lagerkvists historie skal de døde på et tidspunkt bryte opp, fast bestemt på å finne gud. Noe de gjør, uten at jeg skal røpe mer enn at han minner om en gubbe fra Ivo Caprino-filmene på barne-TV.

Overraskelse. Det er første gang *Det Eviga Leendet* er dramatisert for teatret. Og det var kanskje kveldens største overraskelse – for i løpet av forestillingen renner assosiasjonene inn, til Strindberg, Dylan Thomas, Beckett og Fosse. I Verks iscenesettelse er det likevel mest nærliggende å tenke på det teatralisk høytempererte ved Pirandellos teater. Noe som selvfølgelig skyldes den slående parallellen mellom Lagerkvists døde sjeler, og Pirandellos seks karakterer i søken på en forfatter.

Verk Produksjoner har perfektionert sin egen stil, men alle teaterreferansene gir også en følelse av gjentakelse. Særlig fordi den kulminerer i et Vegard Vinge-aktig amokkløp. Det er like fullt blitt en usedvanlig sjarmerende forestilling.

THERESE BJØRNEBOE